917/13

Den 27. maj 2013 blev i sag nr. 83.737:

xxxxx xxxxxxxxx
xxxxxxxx xxx xxxxxx
xxxx xxxxxxxx

mod

Sampension
KP Livsforsikring A/S
Tuborg Havnevej 14
2900 Hellerup

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikrede, der er født i 1974, har arbejdsmarkedspensionsordning med dækning ved tab af erhvervsevne i Sampension KP Livsforsikring A/S. Han klager over, at selskabet har afvist at udbetale invalidepension og invalidesum i anledning af hans sygemelding fra den 24/6 2010.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning med henvisning til, at klagerens erhvervsevne - vurderet ud fra rent helbredsmæssige kriterier - allerede var varigt nedsat med mindst 2/3 i alle erhverv, da han blev optaget i pensionsordningen den 1/10 2009.

Af klageskemaet, der er underskrevet af klageren den 12/12 2012, fremgår bl.a.:

> "1 . Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen. …
> Jeg har heltidsarbejde i firmaet ..., ... fra 15.9.2009. Jeg bliver optaget i gruppeforsikringer hos Sampension september 2009, uden afgivelse af helbredserklæring, uden forbehold i forsikringsdækninger.
>
> Jeg stopper med heltidsarbejde hos ... Maskinfabrik, ..., 14.9.2009, efter 15 års ansættelse på heltid.
>
> Jeg er erklæret fuldstændig rask januar 2009.
>
> Jeg bliver varig stationær invalid 24.6.2010 og stopper med job hos ..., ..., efter 9 måneder.
>
> Jeg er sygemeldt fra 24.6.2010 til tilkendelse af førtidspension 1.6.2012.

2. 83.737

2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? …
Månedlig udbetalt invaliderente fra gruppelivsforsikring.

Invalidesum udbetalt fra gruppelivsforsikringen."

Heroverfor har selskabet i brev af 18/1 2013 til nævnet bl.a. anført:

"**Relevante og generelle forsikringsbetingelser.**
Vi vedlægger pensionsregulativet for forsikredes pensionsordning.

Reglerne for at opnå dækning ved erhvervsevnetab fremgår af § 5 B:
Erhvervsevnen skal være varigt nedsat med mindst 2/3 i ethvert erhverv på grund af sygdom eller ulykke ud fra såvel helbredsmæssige som erhvervsmæssige kriterier.

Generel begrænsning
Der er dog ikke ret til dækning ved erhvervsevnetab, hvis medarbejderen allerede på optagelsestidspunktet havde et erhvervsevnetab på mindst 2/3 *vurderet ud fra rent helbredsmæssige kriterier,* jf. § 7 A. Dette betyder, at erhvervsmæssige forhold ikke har en selvstændig betydning for vurderingen af den generelle begrænsning.

Sagsfremstilling
Sampension modtog den 12. juli 2011 [klagerens] ansøgning om dækning ved erhvervsevnetab. [Klageren] søgte dækning på grund af skizofreni. Forsikrede oplyste på ansøgningsskemaet, at han fik de første symptomer den 24. juni 2010 og søgte læge første gang den 28. juni 2010.

Oplysninger fra praktiserende læge ... dokumenterer dog, at de psykiske problemer debuterede allerede i 1998, og at forsikrede samme år fik medicin mod synshallucinationer og søvnløshed.

Den første kontakt til psykiatrisk skadestue var i maj 2004, hvor [klageren] havde en paranoid psykose. Der var ligeledes flere skizotypiske symptomer. Han blev henvist til 'Klinik for Unge med Skizofreni' og fik i 2004 diagnosen paranoid skizofreni.

Den første indlæggelse i psykiatrisk regi var i maj 2007 på grund af en psykose og vrangforestillinger. Der er i den praktiserende læges journal talrige oplysninger om psykoser og skizofreni. Efter indlæggelsen i 2007, blev han udskrevet til opfølgning i lokalpsykiatrien. I 2008 blev han afsluttet derfra på grund af en flytning.

[Klageren] havde haft arbejde hos ... Maskinfabrik fra 1994, men ansættelsen ophørte i 2009, da fabrikken gik konkurs. Han kom dog i nyt job hos ... og blev i den forbindelse optaget i Sampension den 1. oktober 2009. [Klageren] klarede i en kortere periode sit arbejde, men i juni 2010 blev han igen indlagt med en psykose og hallucinationer - altså de samme symptomer, som han havde haft før.

På grund af flere udeblivelser fra arbejdspladsen blev [klageren] opsagt med øjeblikkelig virkning den 29. juni 2010.

I psykiatrisk speciallægeerklæring fra psykiater ... af 11. november 2011, konkluderes det, at der er tale om en kronisk tilstand, og den synes at udvikle sig i negativ retning. Forsikrede er svært præget af kronisk psykisk sygdom og lider meget under hørehallucinationerne.

3. 83.737

[Klageren] blev tilkendt offentlig førtidspension den 1. juni 2012.

Sagen har været forelagt vores lægekonsulenter.

Det er Sampensions vurdering, at [klageren] allerede ved optagelsen i pensionsordningen den 1. oktober 2009 havde et varigt erhvervsevnetab på mindst 2/3 i alle erhverv ud fra rent helbredsmæssige kriterier. Vi har i den forbindelse lagt vægt på, at [klageren] led af skizofreni, og at sygdommen i mange år før tegning jævnligt havde manifesteret sig med svære symptomer som syns- og hørehallucinationer, tvangsforestillinger, selvmordstanker og svære paranoide psykoser, ligesom der havde været perioder med et betragteligt alkoholoverforbrug.

Der er direkte årsagssammenhæng mellem det nuværende erhvervsevnetab og de gener, som [klageren] havde før optagelsen i ordningen. Derfor bliver erhvervsevnetabet omfattet af den generelle begrænsning, og det betyder, at [klageren] ikke har ret til dækning.

Dette meddelte Sampension [klageren] ved brev i oktober 2011.

[Klageren] klagede over vores afgørelse den 29. december 2011. Vi besvarede klagen ved brev af den 25. januar 2012. Her oplyste vi blandt andet [klageren], at selvom hans sygdom har haft et svingende forløb med stabile perioder indimellem, så er de tilbagevendende psykoser og vrangforestillinger det overordnede billede, og symptomerne har været de samme før og efter tegning. Med klagesvaret fastholdt vi således vores afgørelse om den generelle begrænsning. Vi har ligeledes fastholdt afgørelsen med vores brev af 11. juli 2012, der var svar på forsikredes brev af den 3. juli 2012.

Selskabets stillingtagen til klagen, jf. vedtægter for Ankenævnet for Forsikring, § 7, stk. 1
[Klageren] oplyser i sin klage, at han var ansat på fuld tid både i tiden op til og i selve ansættelsen hos ...

Sampension har vurderet den generelle begrænsning efter rent helbredsmæssige kriterier, jf. § 7A i pensionsregulativet. Hvordan [klageren] har udnyttet sin resterhvervsevne har derfor ingen selvstændig betydning for vores afgørelse. I forhold til [klagerens] oplysninger gør vi dog opmærksom på, at der i ansættelsen hos ... var flere sygemeldinger på grund af skizofreni, ligesom [klageren] blev opsagt på grund af flere udeblivelser.

Sampension gør herefter følgende gældende:

- [Klageren] blev optaget i pensionsordningen 1. oktober 2009.
- På det tidspunkt havde [klageren] i mange år lidt af sygdommen skizofreni, som løbende havde manifesteret sig med alvorlige symptomer som syns- og hørehallucinationer, svære paranoide psykoser, tvangsforestillinger og selvmordstanker. Oveni havde [klageren] periodevis haft et betragteligt alkoholoverforbrug.
- Det er på den baggrund vores vurdering, at [klagerens] erhvervsevne ud fra rent helbredsmæssige kriterier var nedsat med mindst 2/3 i alle erhverv, da han blev optaget i pensionsordningen.
- Der er en direkte sammenhæng mellem [klagerens] nuværende erhvervsevnetab og det erhvervsevnetab på 2/3, som han havde ved optagelsen i pensionsordningen.
- Efter optagelsen er der ikke opstået nye helbredsmæssige gener, der kan begrunde et selvstændigt på mindst 2/3 i alle erhverv.

- [Klagerens] erhvervsevnetab er derfor omfattet af den generelle begrænsning jf. § 7A i pensionsregulativet. Det betyder, at han ikke har ret til dækning for erhvervsevnetab.
- Erhvervsmæssige forhold har ikke selvstændig betydning for vurderingen af den generelle begrænsning.

Klagen bør ikke tages til følge."

I forlængelse heraf har selskabet i brev af 5/2 2013 til nævnet anført:

"Sampension har besluttet at indhente en udtalelse fra Videncentret for Helbred og Forsikring om, hvordan Videncentret ville have vurderet [klagerens] helbredsoplysninger på optagelsestidspunktet, hvis de dengang havde fået forelagt oplysningerne.

Derfor har vi i dag oplyst [klageren] om, at vi ønsker en sådan udtalelse til ankesagen, og vi har bedt om hans samtykke til at forelægge sagen for videncentret."

Efterfølgende har selskabet ved brev af 19/2 2013 meddelt nævnet, at klageren ikke ønsker at give sit samtykke til sagens forelæggelse for Videncenter for Helbred & Forsikring.

Nævnet har fået forelagt de bilag, parterne har fremlagt, herunder diverse lægelige oplysninger. Nogle af disse oplysninger gengives her:

Af patientjournal fra klagerens egen læge fremgår bl.a.:

"**Dato: 21 06 2004** ...

Fra Klinik for Unge med Skizofreni, ...: Pt. henvist fra Lokalpsykiatri ... til obs. for skizofreni. Konklusion: Pt. har igennem i hvert fald de sidste 6 år haft psykotiske sympt. i form af bizarre storhedsforestillinger, overvågningsoplevelser, 3. persons hørehallucinationer, syns- og lugthallucinationer samt somatiske påvirkningsoplevelser. Pt. accepterer beh. i Klinik for Unge med Skizofreni. Der skal tages rutinebp, EEG, neurologisk tilsyn og formentlig CT-scanning.
...
Dato: 07 09 2006 ...

** UDSKRIVNINGSEPIKRISE** ...

Afsender:
...
PSYKIATRIEN I ... AMT
KLINIK FOR UNGE MED SKIZOFRENI

Indlæggelsesdato: 14 06 2004 kl. 08:00
Udskrivningsdato: 06 09 2006 kl. 16:00

Aktionsdiagnose:
A DF200 Paranoid skizofreni

EPIKRISE:
Pt. blev den 14.06.04 henvist fra Lokalpsykiatri ... på grund af psykotiske symptomer i form af bizarre storhedsforestillinger, overvågningsoplevelser, 3. persons hørehallucinationer, syns- og lugthallucinationer samt somatiske påvirkningsoplevelser. Psykofarmakologisk blev pt. først behandlet med tabl. Zyprexa 10 mg dgl., som han dog seponerede ret hurtigt på grund af træthed. Han kom derefter i behandling med tablet Abilify 20 mg dgl., som han profiterede godt af. Fra og med begyndelsen af 2005 har pt. været apsykotisk. Sommeren 2005 seponerede pt. på eget initiativ den medikamentelle behandling, og der har på trods heraf ikke været tilbagefald.
Pt. har udover den medikamentelle behandling modtaget støttende psykologsamtaler samt hjælp fra bostøtte. Pt.s mor har været inddraget i behandlingen og modtaget psykoedukation.
Det sidste års tid har der kun været kontakt til pt. ca. 1 gang månedligt.
Pt. afsluttes til egen læge.
...
Dato: 05 07 2007 ...

UDSKRIVNINGSEPIKRISE ...

Afsender:
...
PSYKIATRIEN & BUC I REG. ...
LOKALPSYKIATRI, ...

Indlæggelsesdato: 09 05 2007 kl. 11:30
Udskrivningsdato: 04 07 2007 kl. 14:00

Aktionsdiagnose:
A DF200 Paranoid skizofreni

Andre diagnoser og behandlinger:
DF239 Psykose, akut og forbigående uden specifikation

EPIKRISE:
LOKALPSYKIATRI SYD
33 årig mand af thailandsk afstamning, kom til Danmark i 1990. Pt har haft et forløb i Lokalpsykiatri ... fra den 14.05.2007 til 03.07.2007. Ialt 2 hjemmebesøg.
Pt blev henvist fra afd S 3, hvor han var indlagt i svær psykotisk tilstand. Pt havde megalomane vrangforestillinger
Pt tager ikke længere sin medicin. Ut har forsøgt at motivere pt til starte på medicin. Pt har ingen sygdomserkendelse. Pt tænker, at han har en særlig forpligtigelse i forhold til at beskytte den Thailandske kongefamilie.
Pt vil godt modtage besøg af hjemmebehandlingsteamet
Pt flytter nu pga skilsmisse til sin mor i ... og overgår derfor til Lokalpsykiatri ...
...
Dato: 12 02 2009 ...

UDSKRIVNINGSEPIKRISE ...

Afsender:
...
PSYK. RM, ...

6. 83.737

LOKALPSYKIATRI, ...

Indlæggelsesdato: 08 04 2008 kl. 08:00
Udskrivningsdato: 23 01 2009 kl. 15:00

Aktionsdiagnose:
A DF239 Psykose, akut og forbigående uden specifikation

EPIKRISE:
AKTUEL MEDICINERING
Pt. har ikke indtaget medicin siden maj 2007 og har i perioden udvist aktuelt behov for psyko-farmakologisk behandling.
Efter at pt. fik kontakt til ... i august 2008 har undertegnede haft et forløb med pt. fra den 15.08.08 til den 23.01.09. Undertegnede har i den forløbne periode talt med pt. 6 gange. Pt. har fremstået stabil her til samtalerne og uden psykotiske oplevelser. Han vurderes stabil psykisk. Pt. er vurderet ved afslutningen og er ikke skønnet suicidalfarlig
SOCIALT
Pt. ekskone er flyttet tilbage til Danmark med deres søn med pt.s økonomiske støtte og hjælp. Pt. arbejder stadigvæk på maskinfabrik i ..., hvor han har været ansat siden 1994. I midlertidig flytter hen til en kammerat, mens han venter på sin egen bolig. Pt. afsluttes herfra, men hvis pt.s tilstand forværres kan henvisning sendes til ... fra egen læge.
...
Dato: 29 06 2010 ...

UDSKRIVNINGSEPIKRISE ...

Afsender:
...
PSYK. RM, ...
PSYKIATRISK SKADESTUE, ...

Indlæggelsesdato: 28 06 2010 kl. 21:45
Udskrivningsdato: 28 06 2010 kl. 23:39

Aktionsdiagnose:
A DF200 Paranoid skizofreni

EPIKRISE:
PATIENTEN INDLÆGGES I PSYKIATRISK AFDELING. EPIKRISE FØLGER VED UDSKRIVELSEN.
...
Dato: 02 08 2010 ...

UDSKRIVNINGSEPIKRISE ...

Afsender:
...
PSYK. RM, ...
ALMENPSYK. AFD., ..., ...

Indlæggelsesdato: 30 06 2010 kl. 17:00
Udskrivningsdato: 30 07 2010 kl. 14:00

Aktionsdiagnose:
A DF209 Skizofreni uden specifikation

EPIKRISE:
2. INDLÆGGELSE
Pt. udskrives til midlertidigt at bo hos sin mor. Pt. er sat på akut boligliste, men har endnu ikke fået en bolig.
Pt. er startet op i Alkoholrådgivningen.
Pt. er startet i ... Gartneriet, hvor han arbejder mandag-fredag som jobtræning før eventuel opstart i sit gamle job eller et andet job.
Pt. følges fortsat i Lokalpsykiatri ...

MEDICIN VED UDSKRIVELSEN:
tabl. Antabus 400 gm x 2 ugentligt (mandag og torsdag)
tabl. Zyprexa 10 mg x 1 dagl.
tabl. B-Combin Stærk 1 tabl. x 3 dagl.
tabl. Tiamin 300 mg x 1 dagl.
tabl. Pinex 1 g p.n. max x 4 dagl.

Pt. indlægges frivilligt via skadestuen. Kort efter indlæggelsen er der en voldsom episode, hvor pt. vil flygte ud af et vindue, da han på psykotisk vis er overbevist om, at hans søn vil komme noget til. Pt. skærer sig meget dybt på vinduesruden og bliver syet sammen på skadestuen. Pt. er i forbindelse med dette fikseret gennem et par dage. Pt. motiveres for genopstart af Zyprexa og bedres sammen med inj. Zeldox, og der opbygges god behandlingsalliance. Desuden motiveres pt. for opstart af Antabus og opstarter forløb i Alkoholrådgivningen.
Pt. udskrives i stabil tilstand og med god behandlingsalliance. På sigt er det meningen, at han skal tilbage i job.
Ved udskrivelsen vurderes pt. ikke suicidalfarlig."

I psykiatrisk speciallægeerklæring af 11/11 2011 hedder det bl.a.:

"**Konklusion**
37-årig mand af thailandsk oprindelse. Han kom til Danmark som 15-årig, har lært sig sproget nogenlunde og har gennemført 9. klasse og senere haft en del års arbejde. Debut af alvorlige psykiske symptomer i 2003 og 2004. Det er varierende diagnoser, men hvor skizofrenidiagnosen har været mest central.
Han lever nu en stille, tilbagetrukket tilværelse med mange såkaldte negative symptomer så som isolation, følelses- og adfærdsmæssig fladhed, manglende engagement, passivitet og nedsat interessefelt samt episoder med tankehørlighed, styringsfænomener og næsten konstant 3. persons hørehallucinationer.
Det vurderes således, at [klageren] opfylder kriterierne til en skizofren sygdom, formentlig af paranoid type F20.0.

Han har igennem længere tid været i behandling med det antipsykotiske middel Zyprexa, og for så vidt dette ikke er foretaget allerede, kunne der foreslås serummåling af olanzapin.
[Klageren] har desuden tidligere haft betydelige alkoholproblemer, og skal til retsmøde i indeværende måned.

Der er oplysninger om, at der er foretaget mental observation, som dog ikke er tilgængelig for undertegnede.
Endvidere er der planlagt kontakt med lokalpsykiatrisk center.

Det vurderes således, at [klageren] lider af en kronisk psykisk lidelse, paranoid skizofreni F20.0. Symptombilledet synes at udvikle sig i negativ retning med tiltagende passiv og stille livsførelse og stort set kroniske hørehallucinationer, som i høj grad påvirker funktionsevnen i såvel dagligdags rutiner som arbejdsmæssigt.
Der kan i høj grad anbefales opfølgning i et lokalpsykiatrisk center."

Af pensionsregulativet fremgår bl.a.:

"**§ 5 Pensionsordningens virkemåde**
...
B. Udbetaling/præmiefritagelse ved erhvervsevnetab

Betingelser for udbetaling/præmiefritagelse ved erhvervsevnetab
Medarbejderen opnår ret til udbetaling/præmiefritagelse ved erhvervsevnetab, når

- den generelle erhvervsevne* er varigt nedsat med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne, og
- erhvervsevnen i forsikringstiden er nedsat af helbredsmæssige årsager på grund af sygdom eller ulykkestilfælde, som ikke er fremkaldt med forsæt, og
- medarbejderen er fratrådt sin stilling, og
- lønudbetaling er ophørt.

*) Ved den generelle erhvervsevne forstås erhvervsevnen i ethvert erhverv.

For at opnå og fastholde retten til udbetaling/præmiefritagelse må medarbejderen efter fratrædelse ikke have større arbejdsindtægt end 1/3 af den løn, medarbejderen tjente, før erhvervsevnen blev nedsat. Indtægt fra ansættelse i fleksjob, skånejob eller lignende indgår på lige fod med lønindtægt. Endvidere må medarbejderens arbejdstid efter fratrædelse som udgangspunkt heller ikke udgøre mere end 1/3 af arbejdstiden, før erhvervsevnen blev nedsat.

Det er KP, der vurderer, om betingelserne for udbetaling/præmiefritagelse er opfyldt. KP er ikke forpligtet til at følge kendelser om førtidspension og tilsvarende afgivet af det offentlige.
Nedsat erhvervsevne vurderes af selskabet ud fra objektive kriterier om helbred, og ud fra medarbejderens muligheder for via omskoling, genoptræning og revalidering at blive i stand til at udføre arbejde.
...
Udbetaling til medarbejderen sker med virkning fra den 1. i måneden efter den dag nedsættelsen af den generelle erhvervsevne har varet uafbrudt i 3 måneder, dog tidligst med virkning fra den dag medarbejderen er fratrådt og lønudbetalingen er ophørt. Ret til præmiefritagelse indtræder fra samme tidspunkt.
...
Invalidesum fra gruppelivsforsikringen
skattekode 5: (Basispension)
Invalidesum fra gruppelivsforsikringen udbetales som et engangsbeløb med virkning fra den 1. i måneden efter, at betingelserne er opfyldt. Betingelserne skal være opfyldt inden udgangen af den måned, hvor medarbejderen fylder 60 år.
...
Invaliderente fra gruppelivsforsikringen

skattekode 1: (Basispension)
Invaliderente fra gruppelivsforsikringen udbetales som en månedlig pension med virkning fra den 1. i måneden efter, at betingelserne er opfyldt. Betingelserne skal være opfyldt før den måned, hvor medarbejderen fylder 67 år.
...
§ 7 Helbredsbetingelser
…
Generel begrænsning
A. For alle medarbejdere, gælder:
Der er ikke ret til udbetaling/præmiefritagelse ved erhvervsevnetab, hvis medarbejderen ved optagelsen i pensionsordningen efter KP's vurdering har en erhvervsevne, der ud fra helbredsmæssige kriterier varigt er nedsat med 2/3 eller mere.
Denne generelle begrænsning bortfalder 10 år efter medarbejderens optagelse i pensionsordningen.
Begrænsningen gælder ikke ved erhvervsevnetab som følge af lidelser, ulykkestilfælde eller lignende, der er opstået efter medarbejderens optagelse i pensionsordningen, hvis dette erhvervsevnetab selvstændigt giver ret til dækning. De lidelser mv., der er opstået efter medarbejderens optagelse i pensionsordningen, må hverken direkte eller indirekte have nogen sammenhæng med det erhvervsevnetab, som medarbejderen havde ved optagelse i pensionsordningen."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen, herunder de lægelige oplysninger, finder nævnet det godtgjort af selskabet, at klagerens erhvervsevne på grund af sygdommen skizofreni var betydeligt nedsat ved optagelsen i pensionsordningen den 1/10 2009.

Klageren blev sygemeldt den 24/6 2010 på grund af udviklingen i ovennævnte lidelse, som forud for optagelsen i pensionsordningen havde manifesteret sig ved bl.a. tilbagevendende psykoser og vrangforestillinger.

På denne baggrund finder nævnet, at selskabet har været berettiget til at afslå dækning under henvisning til pensionsregulativets § 7A.

Det, som klageren i øvrigt har anført, findes ikke at kunne føre til et andet resultat.

10. 83.737

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen
Udskriftens rigtighed bekræftes

Henning Jønsson